

havn. Ved Siden af dette Spørgsmaal kommer i den anden Række det pekuniære Hensyn, Spørgsmaalet om Beføstningen ved et saadant Anlæg. Naar man har anslaaet det til en Beføstning af 10 $\frac{1}{2}$ Million Rd., vil jeg dertil bemærke, at dette Overslag vistnok maa anses for at være meget for lavt. Man har ikke i den Henseende kunnet trænge ind i Enkeltheederne; men jeg skal kun nævne, at man har ment at kunne udføre Beføstningen af Kjøbenhavns Beføstning for et Beløb af 1 Million Rd., og jeg tror, at dette Tal er saa talende i og for sig, at det omtalte Beløb, hvis de øvrige Beregninger ikke ere mere holdbare end dette, vistnok vil kunne stige til noget langt mere Betydeligt. Ved Siden af denne Plan er der blevet reist Spørgsmaal om en svagere Beføstning omkring Kjøbenhavn, og man har naturligvis her mangfoldige Grader af Svaghed, ligesaa provisoriske Fæstværker til en egentlig svag Fæstning. Det forekommer mig imidlertid, at alle disse Betragtninger maa inddrages derved, at i samme Grad som Beføstningen bliver svagere, i samme Grad maa Beføstningen blive større. Derfor man altsaa vil indlade sig paa et Fæstningsanlæg ved Kjøbenhavn, maa det eneste Fornuftige aabenbart være at gjøre den saa stærk som vel tænkelig, thi først da er der Udsigt til at kunne forsvare den med en mindre Beføstning; enhver svagere Beføstning vil utvilsomt kræve en langt større Beføstning, end den stærke Beføstning forlanger. Der er ved Siden deraf mangfoldige andre Hensyn, som med Rette kunne og bør gjøres gjældende overfor Beføstningen af Kjøbenhavn; men Konklusionen af alt dette er, at Flertallet paa ingen Maade har kunnet tilraade at gaa den Vej, og altsaa heller ikke at benytte den anden af de foreliggende Forsvarsplaner. — Der har endelig været meddelt Udvalget en tredie Plan, og da det væsentlig er den, hvortil Flertallet har troet at kunne slutte sig, skal jeg omtale den noget nærmere. Den er fremfat af en Autoritet i Hæren, som man vel bør anse for den mest kompetente, og den gaar ud paa, at det, som det først og fremmest gjælder om at forsvare, er Sjælland. For at gjøre dette Forsvar stærkt, har man ønsket dels at styrke Forbindelsen med Fyn, og dels at gjøre Forsvarslinien, nemlig Sjællands Kyst, saa meget snævrere ved at støtte den til Beføstningsværker, der gaa tværs over Beltet. Man mener derved at kunne forhindre, at et Landgangsforløb, som paa Strømt foretages mod eet Punkt, hurtigt kan føres over til et andet langt dervfra liggende Punkt og der fuldføres. En saadan Overfæring af Sjællands Kyststræde er søgt opnaaet ved en Spærring af Sundet og Belterne ved forskellige Foranstaltninger, som ere bragte i Forslag. Man har derved villet udtale, at det, naar noget Saadant kunde opnaas, maatte forudsættes, at man med en Hær paa 10 a 20,000 Mand vilde have Haab om at kunne afværge Landgangsforløb, som udførtes af et Armeekorps.

Det er den Tanke, hvortil Udvalgets Flertal i det Væsentligste har støttet sig, men jeg skal strax nærmere komme tilbage til, hvorledes vi have troet i den Henseende at burde foreslaa Modifikationer, Endringer, som det er forekommet os ligge i Sagens Natur, ja, som i Grunden forekomme os at være en bydende Nødvendighed. Disse tre Hovedplaner, som altsaa vitterlig ere tilstede, selv om de ikke foreligge som fremlagte af Regjeringen, ere, som jeg før sagde, hver for sig karakteristiske, og hver for sig udkræve de hele vort personelle Forsvar. De kunne altsaa ikke forenes, og naar der er gjort Forsøg derpaa, har det ogsaa noksom vist sig, at man derved kom til et saa urimeligt Resultat, som vist ingeninde kunde ventes at blive gennemført. Det af Regjeringen forelagte Forslag forekommer mig væsentlig kun at være en Del Stykker af disse forskellige Hovedplaner, og at det som saadant er utilfredsstillende, tror jeg neppe, der er ret meget delte Meninger om, heller ikke i Udvalget. Vi have altsaa fra Flertallets Side set os nødsagede til at vælge imellem disse egentlige Hovedplaner, og vi have som sagt efter vor bedste Overbevisning ikke skjønnet rettere end, at den af mig først fremstillede er den, som i det Væsentligste bør følges, navnlig fordi den fremstiller Sjællands Forsvar som værende Hovedpunktet i det Hele. Det nytter ikke for os at opstille en Beregning over de forskellige Eventualiteter, over, hvorledes vi vilde være stillede under den eller den Kombination af de store Magter i Europa, eller at opstille nogen Beregning over Muligheden af at være nogen Modstander overlegen tilfjøs eller tillands. Vi gaa ud fra, at vi, naar vi blive truede med Krig, maa gjøre Regning paa at være underlegne saavel tilfjøs som tillands. De Spørgsmaal, der ville kunne faae Betydning for os, ville da dels være det, om vi overhovedet have Udsigt til at faae nogen Hjælp, og dernæst, naar vi ere paa det Næve dermed, hvorlænge det vil være, inden denne vil komme tilstede. Dersom der haves Udsigt til, at vi ville kunne finde Understøttelse, er det klart, at denne maa ventes i Form af en Flaade med tilstrækkelige Tropper. Jeg mener imidlertid, at der er overmaade liden Sandsynlighed for, at en Fjende vil risikere at gjøre et virkelig alvorligt ment Angreb paa Sjælland ved en Landgang, naar han risikere at blive afflaaren fra sin Hjemstavn ved overlegne Kresters Ankomst. Jeg gaar nemlig ud fra den Forudsætning, at et saadant Landgangsforløb overhovedet ikke kan gennemføres ved ganske ubetydelige Foranstaltninger, men at det, for at gennemføres, maa udkræve en virkelig Styrke fra Fjendens Side. Kunde en Fjende ved en lille Afdeling i en Haandevending sætte sig i Besiddelse af Sjælland, vilde han vel kunne risikere at miste en saadan; men hvis vi indrette vort Forsvar saaledes, at det bliver nødvendigt for Fjenden at sende et